ఏదీ నేను వ్రాసిపెట్టనా?

డా॥ సి. ఆనందారామం

"మేడమ్!" అంటూ నేను సాధారణంగా చదువుకొంటూ కూచునే కెమిస్ట్రీ స్టోర్ రూంలోకి వచ్చింది లలిత. చదువుతోన్న పుస్తకం మూసి "ఏం కావాలి?" అన్నాను.

లలిత కొద్దిగా సంకోచపడుతూ "మీరు కథలు ఎలా రాస్తారు మేడమ్?" అంది.

ఈ ప్రశ్న రచయిత్రిగా నేను చాలా సార్లు వినవలసివస్తుంది. ఎప్పుడు చెప్పే సమాధానమే చెప్పాను. "జీవితంలోంచి ప్రేరణ పొంది."

లలిత తెల్లబోయి చూసింది. "అంటే?" అంది.

"మనం కళ్ళు విప్పి చూడాలేకాని, మన చుట్టూ కథలే!"

"ఏదీ నాకొక కథ చూపించండి!"

నా మాటల్ని అంత లిటరల్‌గా తీసుకున్న ఆ అమాయకత్వం చూస్తే జాలి వేసింది. ఇలాంటి మేధా సంపత్తితో కథలు వ్రాయటానికి ఎలా సిద్ధపడుతుందోనని ఆశ్చర్యం కూడా కలిగింది.

"ప్లీజ్! చూపించరూ?" ప్రాధేయపడుతున్నట్లు అడిగింది. లలిత ఉబలాటం చూస్తే జాలేసింది, ఆ అమ్మాయి నిజంగా ఎంతవరకు వ్రాయగలదో చూడాలనిపించింది.

"నా స్నేహితురాలు మాలతికి ఈమధ్య ఆరోగ్యం సరిగా లేదు. నిన్ననే గీత నర్సింగ్ హోంలో జాయిన్ చేసారు ఇవాళ సాయంత్రం చూడటానికి వెళ్తున్నాను. నువ్వూరా! అక్కడేం జరుగుతుందో చూడు. ఆ తరువాత ఏం వ్రాస్తావ్ వ్రాయి" అన్నాను.

ఆ సాయంత్రం లలిత నాతో గీత నర్సింగ్‌హోంకి వచ్చింది. మేము వెళ్ళేసరికి మాలతి ఒక నడివయసు యువతితో మాట్లాడుతోంది. మాట్లాడుతోనే మమ్మల్ని కూచోమని సైగచేసింది. మేము అక్కడున్న కుర్చీలలో కూచున్నాము.

"పరవాలేదు పెద్దమ్మా! ఎందుకో లోజ్వరం వస్తోంది. అదే తగ్గిపోతుంది లే!"

"అలా అనకమ్మాయ్! ఈ మాట విన్నప్పటినుంచీ నా మనసు మనసులో లేదు. నువ్వు చల్లగా ఇంటికొస్తే సత్యనారాయణ వ్రతం చేస్తానని మొక్కుకున్నాను. రేపు నీకు కాస్త పాయసంచేసి తీసుకురానా?"

"ఏం వద్దు పెద్దమ్మా! నాకు ఏం తినాలని లేదు."

"అలా అంటే ఎలాగమ్మా! చూడు. అప్పుడే ఎంత నీరసించిపోయావో! పోనీ,

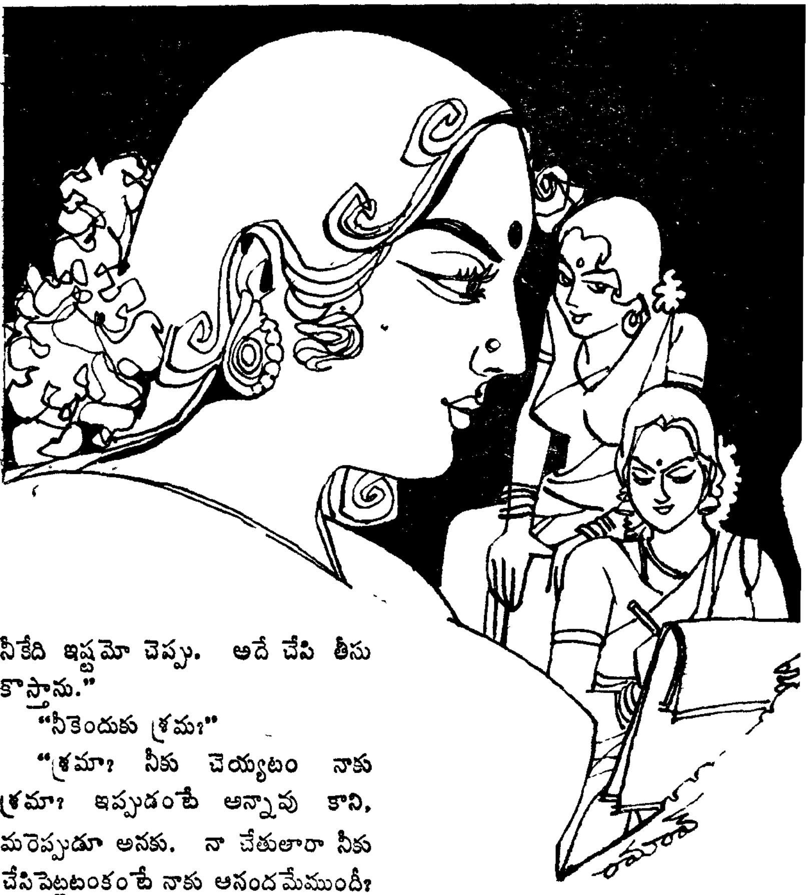

నీకేది ఇష్టమో చెప్పు. అదే చేసి తీసుకొస్తాను."

"నీకెందుకు శ్రమ?"

"శ్రమా? నీకు చెయ్యటం నాకు శ్రమా? ఇప్పుడంటే అన్నావు కాని, మరెప్పుడూ అనకు. నా చేతులారా నీకు చేసిపెట్టటంకంటే నాకు ఆనందమేముందీ? రేపు నీకు పాయసం తీసుకొస్తాను."

"వద్దు పెద్దమ్మా! ఇప్పుడు నేను అలాంటివి తినకూడదు."

"అయ్యో కర్మ! సరేలే! పత్యంగా ఉండు! ఈ మాయదారి రోగం నయమైతే కావలసినన్ని చేసుకోవచ్చు. ఇంక నేను వెళ్తానే! పాపం, రమణి ఒక్కర్తే ఇంట్లో ఏం అవస్థపడుతుందో? ఏ అవసరమున్నా కాకితో కబురంపినా. రెక్కలు కట్టుకు వాలతాను."

వెళ్ళలేక వెళ్ళలేక వెళ్తున్నట్లు ఆ నడి వయసావిడ వెళ్ళిపోయింది. మాలతి మా వంక చూసి నీరసంగా నవ్వింది.

"ఈ అమ్మాయి లలిత. నా స్టూడెంట్? కథ వ్రాయటానికి మెటీరియల్ కావాలంటే, ఇక్కడికి తీసుకొచ్చాను" లలితను పరిచయం చేస్తూ అన్నాను.

మాలతి సహజంగా చాలా అల్లరిది.

ముందంలో ఉన్నా దాని కొంటెతనం అణగలేదు.

"అయితే వుడ్ బి రచయిత్రివి అన్న మాట! గ్లాడ్ టు మీట్ యు. ఒక్క చిన్న రహస్యం అమ్మాయ్! నువ్వు కథ వ్రాసాక మీ మేడమ్‌కి చూపించకు. నాకు చూపించు. నాకు కథలు వ్రాయటం చేత కాదు కాని, ఎలా వ్రాయాలో చెప్పటం చేతనవును. అందుకే మీ మేడమ్ నా దగ్గిరకు తీసుకొచ్చింది."

"అలాగేనండి!" అని బుద్ధిగా తలూపింది లలిత. తన మాటల్లో వ్యంగ్యం అర్థం చేసుకోలేని లలితని వింతగా చూసింది మాలతి.

"మీకు ఏం జబ్బండీ?" కుతూహలంగా అడిగింది లలిత.

"ఓహ్! ఇంటర్వ్యూ ప్రారంభించావన్న మాట! ఇంకా నా జబ్బుకి పేరుపెట్టలేదు డాక్టర్లు. కథలకు 'నామకరణం' చెయ్యటం కంటె కష్టం, రోగాలకు 'నామకరణం' చెయ్యటం. రోగాల్లో చాలా కొత్త కొత్త రకాలు వస్తున్నాయి."

గుమ్మానికున్న తెర తొలగించుకుని లోపలకు వచ్చారు మాలతి భర్త రామారావు. మమ్మల్ని చూపి ఒక్కక్షణం నిలబడిపోయారు ముందుకు వెళ్ళకుండా.

"పరవాలేదులెండి. ఇలా వచ్చి ఈ కుర్చీలో కూచోండి. పరాయివాళ్ళెవరూ లేరు. మా ఆనంద మీకు తెలుసుగా? ఆ అమ్మాయి ఆనంద స్టూడెంట్! కాబోయే రచయిత్రి." అని పరిచయం చేసింది మాలతి. నేను పలకరింపుగా నవ్వాను. లలిత లేచి నించుని నమస్కారం చేసింది. ఇదంతా పట్టించుకునేలా లేడు రామారావు. దేనికో విపరీతంగా మధనపడినట్లు వడిలిపోయి ఉంది అతని ముఖం.

"ఆ డెవిల్ ఎంత పని చేసిందో చూసావా?"

"పాయసం చేసేసిందా? బాగా కుదిరిందా?"

"నీ ముఖం! డాక్టర్, నీకు క్షయ అన్నారని చెప్పింది."

"వాట్?"

"నిజం! వాళ్ళలో వాళ్ళు అనుకుంటూంటే విందిట! డాక్టర్లు ఇలాంటివి రోగులకు, రోగుల బంధువులకు చెప్పరుట! నన్ను జాగ్రత్తగా ఉండమంది."

"ఇంత ఫూలిష్‌గా మాట్లాడితే మీరు నమ్ముతారనే అనుకుందా?"

"ఏదో మిడిమిడి జ్ఞానంతో నోటికొచ్చినట్లు వాగుతుంది. ఇదంతా ఆ రమణిని నాకు కట్టబెట్టాలని తాపత్రయం!"

"ఒకవేళ నిజంగా నాకు క్షయే అయితే ఏంచేస్తారు?" అల్లరిగా అడిగింది మాలతి. ఎదుటివాళ్ళ ఈర్ష్యలతో కూడా ఆడుకోగల మాలతి.

ఒక్క క్షణమే రామారావు ముఖం పాలిపోయింది.

"జీవితంలో నీతో ఎన్నెన్నో కష్టసుఖాలు పంచుకున్నాను. ఆఫ్టరాల్ ఈ క్షయ పంచుకోలేనా?"

"ది గ్రేట్ హీరో!" అంటూ చప్పట్లు కొట్టింది మాలతి.

రామారావు కృత్రిమ కోపంతో ముఖం చిట్లించి "మళ్ళీ వస్తాను" అని వెళ్ళిపోయాడు. లలిత తన ప్రశ్నలు ప్రారం

భించింది.

"మాలతిగారూ! డెవిల్ అంటే ఎవరండీ?"

"మా పెద్దమ్మ!"

"రమణి?"

"ఆవిడ కూతురు!"

"మీ పెద్దమ్మగారే తన కూతుర్ని మీవారికిచ్చి పెళ్ళి చెయ్యాలని చూస్తున్నారా?"

"అవును. అయితే ఆవిడ సొంత పెద్దమ్మకాదు. ఏదో దూరపు బంధువు. ఆర్థికంగా ప్రస్తుతం కొంత హీనస్థితిలో ఉంది."

"ఇందాక ఆవిడ మీరంటే చాలా ప్రేమ ఉన్నట్లు మాట్లాడారు కదూ?"

"అవును!"

"మరి .!"

"మరి . ?"

లలిత మాట్లాడలేకపోయింది. గడియారం చూసుకున్నాను. ఆరయింది.

"లలితా! కథ వ్రాయటానికి ఈ మాత్రం చాలు! పద! వెళ్దాం!" అంటూ లేచాను.

"లలితా! కథ వ్రాసి నా దగ్గిరకే తీసుకురా!" అంది మాలతి.

ఒక పదిరోజుల తర్వాత లలిత కథ వ్రాసి తీసుకొచ్చింది. "మాలతికే చూపిద్దాం పద!" అన్నాను.

"మళ్ళీ ఆస్పత్రికే వెళ్దామంటారా?"

"దేనికి? మాలతి నాలుగు రోజుల క్రిందటే ఇంటికి వచ్చేసింది."

ఇద్దరమూ మాలతి ఇంటికి వెళ్ళాం. మాలతి చాలా ఆరోగ్యంగా ఉంది. చిరునవ్వుతో మమ్మల్ని ఆహ్వానించి కూచోబెట్టి మా ఇద్దరికీ కాఫీ ఫలహారాలు అందించింది.

"మీ పెద్దమ్మగారు, రమణీ ఏరీ?" అంది లలిత.

ఎళ్ళు ఖళ్ళవాయాయి. ఎన్నాళ్ళుం టారు."

"అయ్యో!" అప్రయత్నంగా అంది లలిత. మాలతి మొదట ఆశ్చర్యంగా చూసి, తరువాత అర్థమయినట్లుగా నవ్వి "ఓహ్! నువ్వు కథ వ్రాసేసావా ఏమిటి? నీ కథలోలా నిజజీవితం లేనందుకు నిరాశ పడుతున్నావా? పరవాలేదులే! ఏదీ, నీ కథ ఇలా ఇయ్యి" అని లలిత చేతిలో కాగితాలు అందుకుని గబగబ చదివింది. చదివి పక్కన పడేసింది.

"ఎలా ఉంది?" ఆరాటంగా అడిగింది లలిత.

"బాగానే ఉంది - కానీ, కథ ఎత్తుకోవటమే, "మా నాన్నగారు పనిచేసిన సినిమా తాలూకు నిర్మాత కారులోంచి దిగి...." అంటూ ప్రారంభించావు! ఏమిటమ్మా ఈ వాక్య నిర్మాణ వైభవం? సెకండ్ లాంగ్వేజ్ తెలుగే కదూ? మీ తెలుగు లెక్చరర్ ఆనందారామం కదూ!" అని నావైపు చూసి అల్లరిగా నవ్వి మళ్ళీ లలితను చూస్తూ "మీ నాన్నగారు ఒకప్పుడు సినిమాలో నటించారనే సొంత డబ్బాకోసమా, సందర్భంలేని ఈ సాము గరిడీలు?" అని నవ్వింది.

లలిత కొంచెం చిన్నబుచ్చుకుని "ఏదో అలా ప్రారంభించాను. తరువాత కథ?" అని అడిగింది?

"బాగానే ఉంది లే! ఆ పెద్దమ్మ, రమణి, రామారావును మాలతి క్షయరోగి అని నమ్మిస్తారు. రామారావు మాలతిని వదిలేసి రమణిని పెళ్ళి చేసుకుంటాడు— హరిహరీ! ఆ తరువాత రమణి రామారావును చాలా బాధలు పెడుతుంది. రామారావు పశ్చాత్తాపపడతాడు. చివరకు మాలతికి ఏ క్షయరోగం ఉందని దుస్సాహసంతో కల్పించిందో, ఆ క్షయరోగంతోనే రమణి కుళ్ళికుళ్ళి చస్తుంది! ఇదేగా కథ, అబ్బా! క్షయరోగాలూ - కుళ్ళికుళ్ళి చావటాలూ — దుష్టశిక్షణ, శిష్టరక్షణ, సాధించటానికే ఈ భీభత్స తాండవం? ఇంతకూ నువ్వీ కథ ఏ ఉద్దేశంతో వ్రాసినట్లు?"

"అంటే?"

"శభాష్! అలాంటి పనికిమాలిన ఆలోచనలేవీ పెట్టుకోకుండా ఝామ్మంటూ ఎడాపెడా వ్రాసేసావా? నేను అడుగుతున్నది—నువ్వు కొత్త మెరుపు ఇయ్యాలనుకున్నావా? లేక సామాజిక స్థితి ప్రతిఫలింప చెయ్యాలనుకున్నావా! కమ్మని ప్రణయ గాథ వ్రాయాలనుకున్నావా— అని...."

"ఒక విషయం ఇన్ని రకాలుగా ఎలా వ్రాస్తారు?"

"పిచ్చితల్లీ! మనమంతా ఒక సమాజంలోనే బ్రతుకుతున్నాం. అనుభవాలు అందరికీ ఉంటాయి. అయితే కళాకారులు తమ అంతరంగపు స్థాయినిబట్టి- తమ అనుభూతి నైశిత్యాన్నిబట్టి జీవితంలోంచి తాము చూపాలనుకొన్నది వ్యాఖ్యానించి చూపుతారు. అదే కళ. ఉదాహరణకు నువ్వు కథ వ్రాసిన ఇతివృత్తాన్నే తీసుకో!

(1) నువ్వు కొసమెరుపు ఇవ్వాలనుకొంటే "మాలతీ రామారావులు అన్యోన్యానురాగంతో ఉండే దంపతులు. మాలతి ఆస్పత్రిలో ఉండగా పెద్దమ్మ

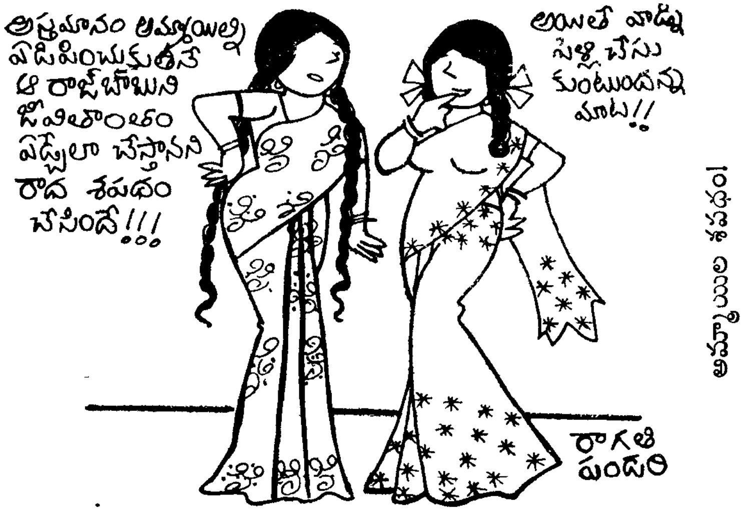

స్వార్థంతో మాలతికి క్షయరోగం ఉందని అబద్ధమాడుతుంది. మాలతి భరించలేక, డాక్టర్లను కన్సల్ట్‌చేస్తే అది నిజమేనని తెలుస్తుంది. బలహీనురాలైన మాలతి షాక్‌తో గుండె ఆగి చచ్చిపోతుంది. రామారావు పెద్దమ్మను, రమణినీ చీదరించుకుని, మాలతికి క్షయ ఉన్నట్లు తనకు మొదటినుంచీ తెలుసుననీ—ఇంత కాలం మాలతికి ఆ రహస్యం తెలియకుండా కాపాడుకొంటూ వస్తున్నాననీ అంటాడు. పెద్దమ్మ, రమణి, తమ కారణంగా నిండుప్రాణం బలి పెట్టుకున్న మాలతి అమాయక స్వరూపం తమను వెన్నాడగా అశాంతిలో మగ్గిపోతారు .."

(2) నువ్వు సామాజిక స్థితి ప్రతిఫలింప చెయ్యాలనుకొంటే—

"రమణికి వయసు మీరిపోయింది. చదువులేదు, ఉద్యోగం లేదు, అందం లేదు. ఏం చేస్తుంది? ఇంకా పెళ్ళి కాలేదా? అంటూ పెద్దమ్మను కొరుక్కుతినే అమ్మలక్కలు! ఈ పాడు సంఘానికి ఏదో ఒక పెళ్ళంటూ అయితే చాలు! తన తప్పు ఏంలేకపోయినా తన మనసును చిల్లులు పొడిచే ఆ సంఘంపైన కసితో మండిపోతోంది రమణి మనసు—న్యాయం, ధర్మం ఎక్కడున్నాయి ఇవి? శ్రీరంగనీతులకేం? అందరూ చెప్తారు. ఎవరి స్వార్థం వాళ్ళది! ఒకవేళ తాను చేస్తున్నది నేరమే అయితే, ఆ నేరం తనది మాత్రమే కాదు. తనను ఈ స్థితిలో నిలిపిన సంఘానిది కూడా...."

(3) నువ్వు మధుర ప్రణయగాథ వ్రాయాలనుకొంటే ...

మాలతీ రామారావులు పరస్పరం

ప్రేమించుకున్నారు రమణికి కూడా రామారావుమీద కన్ను పడింది రమణి సామాన్యురాలు కాదు నాయకురాలు నాగమ్మ రాణి రుద్రమ్మ-చండప్రచండిక! రమణి ఎత్తుజిత్తులకు రామారావు చిత్తైపోయి రమణివైపు మొగ్గాడు మాలతి అశాంతితో అనారోగ్యాన్ని వరించి మంచమెక్కింది ఇక్కడ రమణి ఒక పెద్ద బ్లండర్ చేసింది స్నేహంలో మాలతి తనకు చెప్పుకున్న కష్టసుఖాలు వికృతీకరించి రామారావుకు చెప్పింది మాలతిపై అసహ్యం కలిగేలా అయితే మాలతి ఏనాడూ రామారావు దగ్గిర ఏ విషయమూ దాచలేదు తన మంచిచెడ్డలన్నీ స్పష్టంగా రామారావుకు చెప్పిన తరువాతనే ఆత్మార్పణ చేసుకుంది అంచేత రమణి అల్పత్వం రామారావులో అసహ్యాన్నీ, ఆవిడపట్ల భయాన్నికూడా కలిగించాయి మాలతిని వెతుక్కుంటూ వచ్చాడు. మంచంలో ఉన్న మాలతి కాంతిలేని కళ్ళతో "రమణి ఏది?" అని అడిగింది

"నేను రమణితో వస్తే నువ్వు భరించగలవా?"

రామారావుతో అబద్ధమాడగలిగే శక్తి మాలతికి లేదు

"భరించలేను కానీ ఏం చెయ్యగలను? చెయ్యిజాపి మీ ప్రేమను యాచించగలనా? దెబ్బలాడి మీ మనసులో స్థానాన్ని పొందగలనా? అనివార్యమైన దానికి అలవాటు పడాలనే సాధన చేస్తున్నాను"

కన్నీళ్ళు నిగ్రహించుకొంటూన్న ఆ ముఖం చూసి రామారావు కదిలిపోయాడు

"నేను చెయ్యిజాపి నీ క్షమాభిక్ష యాచిస్తున్నాను దెబ్బలాడి అయినా సరే నిన్ను నా గుండెల్లో దాచుకుంటాను" అంటూ రెండుచేతులూ జాపి మాలతిని అక్కున చేర్చుకున్నాడు"

శ్రద్ధగా వింటోన్న లలిత "భలే బాగుంది" అంది

ఏ దృక్పథంలోంచి వ్రాసినా బాగానే ఉంటుంది. దృక్పథం అంటూ ఉంటే? మరి నువ్వో? పాచిపోయిన పాత చింతకాయ పచ్చడి ఫ్రేంలో ఊపిరాడకుండా బిగించి, జీవచ్ఛవాన్ని చేసి వదిలావు నీ కథని! నీ కెందుకొచ్చిన యాతనకానీ, ఆ కాగితాలు ఇలా పారెయ్యి-పోనీ, నేను వ్రాసిపెట్టనా?"

యాళ్ళకర్ర సూత్రాలకందని స్వచ్ఛంద రీతిలో సాగే కళా స్రవంతిలా కలకల నవ్వింది మాలతి